

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (Жильцов О.Б.)
« _____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок"
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 072.00.01 "Фінанси і кредит"
(шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2023

Розробник:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів
Рамський Андрій Юрійович

Викладач:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів
Рамський Андрій Юрійович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів

Протокол від 28.08.2023 р. № 6.

Завідувач кафедри (Андрій РАМСЬКИЙ)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.02. Фінанси і кредит)

(назва освітньої програми)

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми (Андрій РАМСЬКИЙ)
(підпис)

Робочу програму перевірено

28.08.2023 р.

Заступник декана (О.О. Казак)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	100	
Форма семестрового контролю	залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 40% / 60%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів системи спеціальних теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері функціонування ринку цінних паперів, як невід'ємної складової фінансового ринку, його структури, принципів та основних тенденцій розвитку у сучасних умовах.

Завдання:

- отримання знань щодо категоріального апарату, що застосовується у фінансовій системі, зокрема, на ринку цінних паперів;
- отримання знань щодо місця ринку цінних паперів у фінансовій системі;
- визначення сутності та особливостей функціонування ринку цінних паперів;
- розкриття особливостей видів цінних паперів;
- дослідження суб'єктів ринку цінних паперів;
- визначення суті інфраструктури ринку цінних паперів та особливостей діяльності його учасників;
- отримання знань щодо правового забезпечення діяльності фондової біржі та правового забезпечення функціонування позабіржового ринку цінних паперів;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку та розкриття особливостей обігу різних видів цінних паперів;
- обґрунтування необхідності державного регулювання ринку цінних паперів з урахуванням специфіки економічного і соціального розвитку України;
- обґрунтування необхідності здійснення контролю з боку органів влади за емісією та обігом цінних паперів в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасну термінологію в сфері ринку цінних паперів;
- місце ринку цінних паперів у фінансовій системі України;

- особливості та тенденції розвитку сучасного ринку цінних паперів України;
- види цінних паперів та особливості правового регулювання їх емісії, обігу та погашення;
- повноваження органів влади, які здійснюють правове регулювання ринку цінних паперів;
- особливості функціонування фінансових інструментів;
- інфраструктуру ринку цінних паперів та особливостей діяльності його учасників;
- особливості правового регулювання розкриття інформації на ринку цінних паперів;

вміти:

- визначати особливості розвитку ринку цінних паперів України, його сучасний стан і перспективи.
- використовувати методи оцінки надійності та дохідності цінних паперів, розраховувати їх вартісні та кількісні показники;
- збирати та аналізувати інформацію з метою проведення дослідження динаміки ринку цінних паперів;
- застосовувати чинні нормативно-праві акти;
- характеризувати тенденції та стан міжнародних ринків цінних паперів;

Програмні компетентності

володіти загальними компетенціями такими як:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

володіти спеціальними (фахові, предметні) компетенціями такими як:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, серед чого:

ПРО2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
РНО8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
РН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Ус ьог о	у тому числі				
л.		пр.	м.к.	інд.	с.р.	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Ринок цінних паперів, його структура і функції	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Учасники ринку цінних паперів	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 2.						
Тема 3. Цінні папери, їх сутність і класифікація	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Короткострокові фінансові інструменти та конвертовані і похідні цінні папери	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 3.						
Тема 5. Емісія цінних паперів	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Фондова біржа	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 4.						
Тема 7. Комерційні банки на ринку цінних паперів	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Фінансові посередники інвестиційного і контрактного типу	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 5.						
Тема 9. Ризик вкладень в цінні папери	14	2	2	-	-	10
Тема 10. Портфель цінних паперів	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 5	30	4	4	2	0	20
Семестровий контроль	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	20	20	10	0	100

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ, ЙОГО СТРУКТУРА І ФУНКЦІЇ

Сегментів з яких складається фінансовий ринок та яка їх роль в процесі руху грошових коштів. Роль ринку цінних паперів у фінансуванні діяльності підприємств. Функції які виконує ринок цінних паперів. Характерні ознаки сучасної системи ринку цінних паперів. Системи організації фондового ринку.

Особливості «німецької» моделі організації фондового ринку. Основні ознаки «американської» моделі організації ринку цінних паперів. Цілі державного регулювання ринку цінних паперів. Регулювання ринку цінних паперів. Державне регулювання фондового ринку за кордоном. Роль саморегульованих організацій на ринку цінних паперів.

Тема 2. УЧАСНИКИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Основні учасники ринку цінних паперів. Посередники які діють на фондовому ринку. Професійні учасники ринку цінних паперів і які їхні види. Брокерська діяльність та її особливості. Дилерська діяльність. Управляючий на ринку цінних паперів. Клірингова діяльність. Депозитарій та його обов'язки. Види депозитаріїв. Діяльність з ведення реєстру власників цінних паперів. Номінальні утримувачі цінних паперів та їхні обов'язки. Обов'язки власника реєстру. Діяльність з організації торгівлі на ринку цінних паперів та інформація яку

зобов'язаний розкривати організатор. Особливості ліцензування професійної діяльності на ринку цінних паперів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 3. ЦІННІ ПАПЕРИ, ЇХ СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ

Еволюція поняття цінного паперу. Визначення цінного паперу в Цивільному кодексі України. Бездокументарна форма цінних паперів. Економічна суть цінного паперу. Вартість цінного паперу. Відмінності цінних паперів від інших фінансових інструментів. Пайові, боргові та похідні цінні папери. Види цінних паперів за способом фіксації прав інвестора. Класифікація цінних паперів за строком. Різновиди привілейованих акцій, які використовуються в світовій практиці. Звичайна акція та права які вона дає власнику. Контрольний пакет акцій. Депозитарні розписки та їх види. Види вартості акцій. Види облігацій за формою випуску і способу обліку прав. Способи встановлення купона по облігації.

Тема 4. КОРОТКОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА КОНВЕРТОВАНІ І ПОХІДНІ ЦІННІ ПАПЕРИ

Депозитні сертифікати. Реквізити банківського сертифікату. Визначити вартість сертифіката. Комерційні цінні папери. Біржові облігації. Особливості емісії біржових облігацій. Види векселів. Обов'язкові реквізити векселя. Конвертовані цінні папери. Коефіцієнт конверсії. Особливості руху курсу конвертованих цінних паперів. Похідні цінні папери та їх види. Типи опціонів. Основні параметри опціонів. Ф'ючерсні контракти. Організація ф'ючерсних контрактів. Прибутковість ф'ючерсного контракту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 5. ЕМІСІЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Етапи з яких складається процедура емісії цінних паперів. Особливості рішення про розміщення акцій. Особливості рішення про розміщення облігацій. Особливості рішення про розміщення опціонів емітента. Процедура затвердження рішення про випуск цінних паперів та його зміст. Проспект емісії цінних паперів. Державна реєстрація випуску цінних паперів. Розміщення цінних паперів. Особливості розміщення цінних паперів у разі необхідності реєстрації цінних паперів. Роль посередників в розміщенні цінних паперів. Порядок реєстрації звіту про підсумки випуску.

Тема 6. ФОНДОВА БІРЖА

Особливості обігу цінних паперів. Організаційно-правові форми бірж які існують у світовій практиці. Основні принципи діяльності фондової біржі. Органи управління біржею. Учасниками біржової торгівлі. Особливості угод хеджування і спекуляцій зі строковими контрактами. Біржовий наказ та інформація в ньому міститься. Відкриті біржові торги. Етапи здійснення угоди з цінними паперами. Кліринг цінних паперів. Поставка цінних паперів. Біржові індекси. Історія і порядок розрахунку індексу Доу-Джонса. Індекс Standard & Poor's. Основні індекси в інших розвинених країнах. Організатор торгівлі на позабіржовому ринку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Тема 7. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Мета операцій банків з цінними паперами. Операції банків з обліку векселів. Особливості банківських позик під заставу векселів. Вексельний кредит та його особливості. Форфейтингові операції з векселями. Інкасування векселів. Доміциляція векселів. Операції «РЕПО». Роль цінних паперів в підтримці ліквідності банку. Мета довгострокових інвестицій банків у цінні папери. Нормативні вимоги до інвестиційних операцій банків.

Тема 8. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО І КОНТРАКТНОГО ТИПУ

Інвестиційний банк. Інвестиційні фонди і які їхні види в США. Переваги та недоліки інвестиційних фондів. Типи взаємних фондів в США. Трастові інвестиційні фонди. Пайові

інвестиційні фонди і які їхні типи. Інвестиційний пай. Види ПФів за об'єктами інвестування. Вартість чистих активів фонду та вартість паю. Реєстр власників інвестиційних паїв. Роль страхових компаній на ринку цінних паперів. Роль недержавних пенсійних фондів на ринку цінних паперів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

Тема 9. РИЗИК ВКЛАДЕНЬ В ЦІННІ ПАПЕРИ

Ризик цінного паперу. Підприємницький ризик. Кредитний і фінансовий ризик. Ризик купівельної спроможності і валютний ризик. Процентний ризик. Ризик ліквідності. Ринковий ризик. Випадковий ризик. Галузевий ризик. Інвестиційний ризик. Як визначити ризик акції, якщо відома ймовірність розподілу. Особливості нормального розподілу. Співвідношення між ризиком і прибутковістю цінних паперів. Рейтинги цінних паперів.

Тема 10. ПОРТФЕЛЬ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Портфель цінних паперів. Інструменти з яких може складатися інвестиційний портфель. Прибутковість портфеля цінних паперів. Визначити ризик портфеля через дисперсію. Традиційні підходи до формування портфеля. Основні передумови портфельної теорії Марковіца. Недоліки моделі Марковіца. Модифікації моделі Марковіца при використанні безризикових активів. Передумови моделі Шарпа. Передумови моделі оцінки вартості фінансових активів. Премія ринкового ризику і як її знайти. Лінія ринку цінних паперів. Вплив інфляції на норму прибутку. Чинники які впливають на склад портфеля. Принципи диверсифікації портфеля облігацій. Основні етапи формування портфеля акцій. Принципи формування комбінованого портфеля. Управління портфелем. Основні принципи управління портфелем.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, за виконання індивідуальних завдань, за модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;

- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	59	-	59	-	59	-	59	-	59
Максимальна кількість балів: 295												
Розрахунок коефіцієнта: $295:100=2,95$												

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1.			
1.	Тема 1. Ринок цінних паперів, його структура і функції	10	5
2.	Тема 2. Учасники ринку цінних паперів	10	5
Змістовий модуль 2.			
3.	Тема 3. Цінні папери, їх сутність і класифікація	10	5
4.	Тема 4. Короткострокові фінансові інструменти та конвертовані і похідні цінні папери	10	5
Змістовий модуль 3.			
5.	Тема 5. Емісія цінних паперів	10	5
6.	Тема 6. Фондова біржа	10	5
Змістовий модуль 4.			
7.	Тема 7. Комерційні банки на ринку цінних паперів	10	5
8.	Тема 8. Фінансові посередники інвестиційного і контрактного типу	10	5
Змістовий модуль 5.			
9.	Тема 9. Ризик вкладень в цінні папери	10	5
10.	Тема 10. Портфель цінних паперів	10	5
	Разом	100	50

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2, згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 5,6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 7,8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
V	Теми 9,10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль – залік. Виставляється на останньому занятті за кількістю набраних в семестрі рейтингових балів (в межах 100).

6.4. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

На залік не передбачено.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	90-100
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	1-34

10. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 150 год., із них: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 100 год., залік.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1. (59 балів)		2. Змістовий модуль 2. (59 балів)		3. Змістовий модуль 3. (59 балів)		4. Змістовий модуль 4. (59 балів)		5. Змістовий модуль 5. (59 балів)	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Ринок цінних паперів, його структура і функції. (1 бал)	Тема 2. Учасники ринку цінних паперів. (1 бал)	Тема 3. Цінні папери, їх сутність і класифікація. (1 бал)	Тема 4. Короткострокові фінансові інструменти та конвертовані і похідні цінні папери. (1 бал)	Тема 5. Емісія цінних паперів. (1 бал)	Тема 6. Фондова біржа. (1 бал)	Тема 7. Комерційні банки на ринку цінних паперів. (1 бал)	Тема 8. Фінансові посередники інвестиційного і контрактного типу. (1 бал)	Тема 9. Ризик вкладень в цінні папери (1 бал)	Тема 10. Портфель цінних паперів. (1 бал)
Практичні заняття (теми, бали)	Тема 1. Ринок цінних паперів, його структура і функції. (11 балів)	Тема 2. Учасники ринку цінних паперів. (11 балів)	Тема 3. Цінні папери, їх сутність і класифікація. (11 балів)	Тема 4. Короткострокові фінансові інструменти та конвертовані і похідні цінні папери. (11 балів)	Тема 5. Емісія цінних паперів. (11 балів)	Тема 6. Фондова біржа. (11 балів)	Тема 7. Комерційні банки на ринку цінних паперів. (11 балів)	Тема 8. Фінансові посередники інвестиційного і контрактного типу. (11 балів)	Тема 9. Ризик вкладень в цінні папери (11 балів)	Тема 10. Портфель цінних паперів. (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)	
Загалом 295 балів, коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу 2,95.										

13. Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійній роботі студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- електронний навчальний курс.
- презентації.
- навчальні посібники.
- робоча навчальна програма.
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Базова

1. Ринок цінних паперів в питаннях та відповідях: навч. посібник /А.Ю. Рамський, Ю.М. Жукова, С.М. Обушний. - К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021.-192 с.
2. Фондовий ринок [Текст] : підручник / [О. А. Шуст та ін. ; за заг. ред. О. А. Шуст]. - Біла Церква : БНАУ, 2021. - 479 с.
3. Ринок цінних паперів [Текст] : навч. посіб. / В. М. Шелудько, В. В. Вірченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2020.
4. Індивідуальні інвестори на фондовому ринку України: проблеми та перспективи [Текст] : [монографія] / Н. М. Шелудько, С. Є. Шишков ; НАН України, Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи НАН України. - Київ : Академперіодика, 2023
5. Фінансове посередництво [Текст] : навч. посіб. / Ю. В. Ковернінська, С. В. Онишко, Т. В. Паєнтко ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : УДФСУ, 2020. - 237 с.
6. Фондове право України [Текст] : підручник / О. В. Кологойда ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. - Київ : Ліра-К, 2020. - 647 с
7. Фінансовий ринок: підруч.: у 2-х т. / Ю. М. Коваленко, Ю. В. Ковернінська, С. В. Онишко, М. О. Кужелєв [та ін.] ; кер. авт. кол., наук. ред. Ю. М. Коваленко ; Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України. – Ірпінь, 2018. – Т. 2. – 388 с. Режим доступу: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3567/3/3775_IR.pdf

Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01 2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс] /Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України № 2755- VI від 2.12.2010 р. – [Електронний ресурс] /Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Про цінні папери та фондовий ринок Закон України від 23 лютого 2006 року 3480-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України № 448/96-ВР від 30 жовтня 1996 р./ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002 № 4-IV [Електронний ресурс]/ Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.1993 р. № 611 / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.rada.gov.ua.
8. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку [Електронний ресурс] / Вебпортал Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/fund/analytics>.
9. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
10. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.